

Centraal Joods Overleg
Jaarverslag 2000

Archief Philip Staal

Amsterdam, februari 2002

INLEIDING

Aansluitend op de voorafgaande jaren concentreerden de werkzaamheden van het Centraal Joods Overleg Externe Belangen zich in 2000 vrijwel geheel op zaken betreffende rechtsherstel in verband met de Tweede Wereldoorlog. Een goed begrip van deze complexe materie vereist veel achtergrondkennis die reeds ten dele staat beschreven in de jaarverslagen die het CJO eerder uitbracht. Mede daarom is er bij de opzet van dit jaarverslag voor gekozen de achtergronden te beperken en voorrang te geven aan een beknopte beschrijving en verantwoording van de werkzaamheden die het CJO in 2000 heeft uitgevoerd.

Globaal kunnen de activiteiten van het verslagjaar worden verdeeld in drie hoofdonderwerpen: de regeling van de bij de Nederlandse Overheid berustende tegoden, de afwikkeling van de restitutie/schadevergoedingregeling met de Nederlandse banken en beurs en de voorbereiding op de verdeling van de restitutiegeden. De eerste twee onderwerpen speelden zich af in de eerste helft van 2000 terwijl het laatste nagenoeg het gehele jaar aan de orde was. De drie hoofdonderwerpen vormen de pilaren waarop dit verslag is gebouwd.

Bij alle drie de kwesties is het van belang op te merken dat het CJO, hoewel voor de buitenwereld de meest bekende en constante factor in de restitutieproblematiek, zeker niet de enige Joodse acteur was die ten tonele verscheen. In dit verband moet de Stichting Platform Israel (SPI) genoemd. Dit samenwerkingsverband van Nederlandse organisaties in Israel vaardigde naar nagenoeg alle CJO-bestuursvergaderingen een waarnemer af en was nauw betrokken bij besluitvormingen. Ook het Adviescollege Restitutie en Verdeling (ARV), een door de betrokken organisaties in samen-

werking met het CJO geïnitieerd overleg, bestaande uit organisaties van Joodse vervolgingslachtoffers en de Joodse naoorlogse generatie, werd begin 2000 in de gelegenheid gesteld een waarnemer af te vaardigen. Buiten het afvaardigen van deze waarnemers waren er zeer intensieve contacten tussen vertegenwoordigers van alle organisaties, waarin op formele en informele basis gedachten en standpunten werden uitgewisseld. In de tweede helft van het jaar raakte het CJO in gesprek met het Platform Infrastructuur Nederland (PIN) over de verdeling van de gelden gereserveerd voor collectieve Joodse doelen in Nederland. Voor de verdeling van de gelden voor individuen werden met het oog op een spoedige verdeling van de gelden voor individuen, twee stichtingen voorbereid en opgericht: de Stichting Marorgelden Overheid (SMO) en de Stichting Individuele Marorgelden (SIM).

OVERHEIDSGELDEN

Op 27 januari 2000 werd het eindrapport van De Contactgroep Tegoden WOII -in de wandelgangen naar zijn voorzitter dr J.A. van Kemenade - de Commissie Van Kemenade genoemd, uitgebracht aan de Minister van Financiën. Het vijf delen tellende rapport geeft onder meer een overzicht van de geschiedenis van het wettig geregelde naoorlogse rechtsherstel en een cijfermatige onderbouwing van de omvang van het geroofde en de naoorlogse restitutie daarvan alsmede een aantal aanbevelingen aan de Nederlandse regering. Het CJO, dat vooraf inzage had gekregen in het rapport en hierover met de Commissie van gedachten had gewisseld, ontving het rapport met gemengde gevoelens. Waardering was er voor de historische beschrijvingen die vele nieuwe gegevens over roof en rechtsherstel naar voren brachten en het inzicht in de materie

verhoogde. Tevens was er tevredenheid over de constatering dat door toedoen van de overheid fouten en tekortkomingen bij het rechtsherstel zijn geweest en het advies dat de huidige Nederlandse regering deze fouten en tekortkomingen diende te erkennen. Wel dient hierbij opgemerkt te worden dat in een eerste concept van het rapport dit advies ontbrak en dat het CJO bij de inzage van dit concept kritiek had geuit op het ontberen van een dergelijk advies. Eind januari stelde Minister Zalm (Financiën) dat de gemaakte fouten een ruiterlijk excuus waard waren en liet premier Kok, na een aanvankelijke aarzeling, weten dat een spijtbetuiging op zijn plaats was. Niet-tegenstaande deze positieve aspecten had het CJO grote kritiek vanwege twee andere aanbevelingen.

Onderbouwing en besteding gelden

Ondanks de cijfermatige onderbouwing in het eindrapport oordeelde de Commissie dat de precieze omvang van de in totaal gemoeide bedragen niet te bepalen was, maar slechts een indicatie gegeven kon worden van de roof en restitutie. Door gebrek aan archiefmateriaal waren de berekeningen totstandgekomen op basis van schattingen en aannames waarbij vele mit-ten en maren in acht moesten worden genomen. De Commissie adviseerde daarom niet voor een 'boekhoudkundige benadering' te kiezen, maar een tegemoetkoming van 250 miljoen gulden (in het reeds eerder genoemde concept was overigens nog sprake van 150 miljoen) ter beschikking te stellen. Voor het CJO, gesteund door de SPI en het ARV, was het onacceptabel te accepteren dat een onderbouwing van het bedrag ontbrak. Hierdoor werd namelijk de opvatting ondergraven dat de oorlogstegoeden materie een kwestie van restitutie was. Voor het CJO stond vast dat geen enkel bedrag geaccepteerd kon worden als daaraan geen cijfermatige onderbouwing

aan ten grondslag lag. Accountantskantoor Paardekooper en Hoffman werd gevraagd op basis van de in het eindrapport genoemde nominale bedragen een berekening te maken van de actuele waarde (d.w.z. de nominale waarde vermenigvuldigd met een opwaarderingfactor) van een aantal zaken die voor restitutie door de overheid in aanmerking kwamen. Deze berekening verscheen op 14 februari als het rapport 'Actuele waarde Joodse tegoeden bij de overheid'.

Het tweede punt dat het CJO onacceptabel vond, was de aanbeveling die de Commissie deed over de wijze waarop het beschikbare bedrag zou moeten worden verdeeld. Het CJO had er reeds in juli 1999 bij de Commissie op aangedrongen geen advies uit te brengen over de bestemming van het geld. In de ogen van het CJO was het aan de Joodse gemeenschap om als morele erfgenaam van de nalatenschappen hierover een beslissing te nemen. Om deze opvatting kracht bij te zetten werd op 10 februari onder de kop 'wij beschikken zelf over de Joodse oorlogstegoeden' een advertentie in het NIW geplaatst die werd ondertekend door CJO, SPI en ARV. Door middel van een persbericht werden tevens de voornaamste overige media op de hoogte gebracht.

Stroef

Met het rapport van Paardekooper & Hoffman in de hand en met de advertentie over de verdeling nog vers in het geheugen begon een CJO-delegatie, aangevuld met vertegenwoordigers van SPI en ARV, op 16 februari aan een uitvoerig gesprek met een regeringsdelegatie bestaande uit premier Kok, Minister Borst (VWS) en Minister Zalm. Dit gesprek kan niet anders dan als stroef gekwalificeerd worden. Er was van een duidelijk verschil van inzicht tussen partijen sprake.

De ontmoeting werd door de premier geopend met een verwijzing naar de gemaakte spijtbetuiging. De regering stelde vervolgens conform het advies van de Commissie Van Kemenade te willen handelen. Als financiële tegemoetkoming voor de slechte ontvangst en kille formalistische behandeling van de Joden na de oorlog zou een bedrag van 250 miljoen ter beschikking worden gesteld. Vastgesteld werd dat er geen juridische basis voor collectieve restitutie bestond.

Door het CJO werd benadrukt dat er wel een morele basis voor restitutie aanwezig was. Daarbij moest worden uitgegaan van de in het rapport Van Kemenade genoemde en in het rapport van Paardekooper & Hoffman samengevatte concrete punten en niet van een gebaar. Het CJO maakte duidelijk dat velen in de joodse gemeenschap meenden dat hun vermoorde familieleden en zij zelf recht hadden op de volledige teruggave van hun voor een deel aan de overheid toegevallen gelden. Daarbij was de hoogte van de som geld niet het belangrijkste. In deze stond restitutie echter voor rechtvaardigheid en respect voor degenen die de oorlog niet overleefd hebben. Indien de overheid daar geen begrip voor kon opbrengen, dan zou de gevolgtrekking moeten zijn dat het normbesef van de overheid niet werkelijk veranderd was.

De Minister President gaf toe wel zoiets als de erkenning van een 'moreel recht' te willen overwegen, maar hij zag niet in waarom daar de door het CJO gewenste financiële consequenties aan vast zouden moeten zitten. Hij meende dat het bedrag van 250 miljoen van Van Kemenade een redelijke en billijke tegemoetkoming vormde.

Na het uitwisselen van diverse argumenten stelde de regering de gevoelens van de joodse gemeenschap in deze kwestie te willen respecteren en bereid te zijn in plaats van over een tegemoetkoming over een "moreel recht" te spreken. Het rapport

van CJO / Paardekooper & Hoffman zou serieus worden bekeken.

Erkenning van morele aanspraken

Tussen 23 februari en 10 maart was er sprake van een buitengewoon intensief contact tussen het Ministerie van Financiën en het CJO. Dit was niet alleen van technische aard, maar ook principieel. Op 6 en 9 maart hadden in een prettige en opbouwende sfeer gesprekken plaats tussen Minister Zalm en een CJO-delegatie. Het begrippenkader nam daarbij een centrale plaats in. De voor het CJO onaanvaardbare woorden 'gebaar' en 'tegemoetkoming' verdwenen van tafel. Ook de eerder gevallen term 'moreel recht' bleef niet gehandhaafd. Uitgekomen werd op de formule 'erkenning van morele aanspraken'.

Anders dan in de ontmoeting op 16 februari werd ook uitvoerig over de verdeling gesproken. Door de overheid werd er op aangedrongen een aanzienlijke som van het ter beschikking te stellen bedrag voor collectieve joodse doeleinden in Nederland te bestemmen. Van CJO zijde bestond daar geen bezwaar tegen, zij het dat er vooral werd gedacht aan het bedrag dat niet door individuen zou worden opgevraagd. Er werd overeengekomen dat de definitieve formule daarvoor later zou worden uitgewerkt. De Joodse gemeenschap zou de zeggenschap over de verdeling krijgen. Afsproken werd dat de uitvoeringskosten daarvan ten laste van de overheid zouden komen. Daarnaast stond de regering er op dat een deel van de middelen aan internationale humanitaire projecten ten goed zouden komen. Dit was in overeenstemming met gedachten die al lang voorheen bij het CJO leefden, maar die tijdens de onderhandelingen niet zelf opnieuw naar voren waren gebracht omdat het ARV daar buitengewoon veel moeite mee had.

Vanzelfsprekend stond ook de hoogte en de samenstelling van het bedrag op de agenda van iedere bespreking. Voor Minister Zalm vormde het terugbetalen van van joden afkomstige bedragen die als een ‘verrijking’ voor de overheid konden worden beschouwd geen probleem. Voor roof van of schade aangebracht door de bezetter achtte de Nederlandse Regering in overeenstemming met het constante beleid sinds de oorlog zich echter niet aansprakelijk. Afgesproken werd dat het accountantsrapport van Paardekooper & Hoffman als uitgangspunt voor de onderbouwing voor de hoogte van de diverse posten zou dienen. Over de verschillende aannames, argumenten en cijfers daarin werd ook tussen deze accountant en KPMG, de accountant die verantwoordelijk was voor de berekeningen in het rapport Van Kemenade, van gedachten gewisseld.

Lang zag het er naar uit dat ondanks het feit dat partijen elkaar naderden er ‘open einden’ zouden blijven. Uiteindelijk vonden CJO en de Regering elkaar echter in een gemeenschappelijke post voor post onderbouwde en op basis van het prijsindexcijfer berekende som van 399,4 miljoen gulden. De onderbouwing werd vastgelegd in een nieuw rapport van Paardekooper & Hoffman van 15 maart. Het bedrag werd afgerond op 400 miljoen. Afgesproken werd dat hiervan een bedrag van 50 miljoen zou worden besteed aan humanitaire projecten in het buitenland, terwijl van het resterende bedrag tientallen miljoenen zouden worden besteed aan collectieve Joodse doelen in Nederland. Dit betekende dat verreweg het grootste deel ten goede zou komen aan individuele uitkeringen. Dit geld zou worden verdeeld in een publiekrechtelijke stichting waarvan de bestuursleden uit Joodse vertegenwoordigers zou gaan bestaan.

Overeenkomst

Van een ondertekende overeenkomst tussen partijen was geen sprake. Op 21 maart vond een afrondend gesprek plaats tussen de Regering en het CJO. Diezelfde dag werden tijdens een gezamenlijke persconferentie de uitkomsten van het overleg naar buiten gebracht. Het CJO bracht een persbulletin uit met als bijlage de notitie van Paardekooper & Hoffman van 15 maart 2000.

Datgene wat was afgesproken werd door de Regering vastgelegd in een brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer. In deze brief erkende de regering ten volle – terugkijkend met de wetenschap en de ogen van nu – dat er te veel formalisme, bureaucratie en vooral kilte in het rechtsherstel is geweest. Daarvoor sprak de regering oprechte spijt en verontschuldiging uit naar degenen die toen hebben geleden, zonder overigens verkeerde bedoelingen te veronderstellen bij degenen die toen verantwoordelijkheid droegen. Een maand later voerden de vaste commissies voor Financiën en Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Tweede Kamer overleg over het regeringsstandpunt met de Ministers Zalm en Borst. Regeringspartijen en oppositie vonden de spijtbetuiging van de Nederlandse Regering voor de bureaucratische opstelling bij de opvang van oorlogsslachtoffers terecht. Het bereikte akkoord werd kamerbreed onderschreven. De meeste partijen toonden zich verheugd over de correctie van de conclusies van de Commissie Van Kemenade.

Bij de onderhandelingen met de regering speelden CJO-voorzitter dr. H.A. Markens en drs. R.M. Naftaniel de hoofdrollen. Bij verschillende besprekingen waren ook de CJO-leden drs. R.J. Wurms en ir. H.N. Hes aanwezig. Hetzelfde geldt voor de waarnemer van het ARV, de heer M. Gelber en die van de SPI, de heer A. Roet, alsmede

voor de adviseurs de heer C. van Gent en drs. H. Vuijsje. Regelmatig werd over de onderhandelingen verslag uitgebracht aan het ARV, welk college kort voor de finale fase van de onderhandelingen aan het CJO volledig mandaat gaf deze af te ronden.

BANKEN EN BEURS

In het voorjaar van 1998 vond een eerste gesprek plaats tussen o.a. de Nederlandse Vereniging voor Banken (NVB) en het CJO over niet opgevraagde creditgelden. Het vormde het begin van een steeds intensiever wordend contact tussen beide partijen over de aanwezigheid van Joodse tegoeden bij de Nederlandse banken en over de mate waarin de banken hebben geprofiteerd van de roof van joods bezit tijdens WOII. Bij de gesprekken die in de jaren daarna zouden volgen, waren NVB-directeur, drs H.G.M. Blocks en CJO-bestuurslid drs R.M. Naftaniel constant betrokken.

Net als in het geval van de overheidsgelden, vormden recente onderzoeken naar bij de Nederlandse banken berustende tegoeden de basis voor onderhandelingen tussen het CJO/SPI/ARV enerzijds en de NVB anderzijds. In de eerste plaats waren daar de rapporten van de Begeleidingscommissie Onderzoek Financiële Tegoeden WOII in Nederland – beter bekend als de Commissie Scholten - waarvan in december 1999 het laatste rapport deel verscheen. In de tweede plaats speelden de uitkomsten van een onderzoek, geïnitieerd en begeleid door NVB en CJO en uitgevoerd door accountantkantoor PriceWaterhouseCoopers (PWC), een essentiële rol. PWC kwam tot de conclusie dat de administraties van banken over de oorlogsperiode en de periode kort daarna grotendeels zijn vernietigd, dan wel ongeordend onvolledig of ontoegankelijk zijn. Desondanks bleek het mogelijk

de wel beschikbare gegevens te extrapoleren naar de totale populatie van de banken. Nadat deze uitkomsten door PWC aan CJO en NVB werden gepresenteerd, bleken twee gespreksronden voldoende om tot overeenstemming te komen. De posten die voor restitutie in aanmerking kwamen (naast de niet opgevraagde creditgelden waren dit onder meer de door banken genoten provisie op verhandelde effecten, het in rekening brengen van opengebroken bankkluisjes en de door Puttkammer in rekening gebrachte kosten voor bemiddeling ter verkrijging van Sperren) vormden tezamen omgerekend naar het jaar 2000 een bedrag van 30 miljoen gulden. Opdat de regeling breed zou worden gedragen en zowel nationaal als internationaal zou worden geaccepteerd, was de NVB bereid het bedrag af te ronden naar 50 miljoen. Bovendien verlangde de NVB dat het CJO volledige en onherroepelijke kwijting zou geven en zich zou inspannen het akkoord in met name de Verenigde Staten te verdedigen. Het CJO vond de opslag om enkele andere redenen noodzakelijk. Zo bestond de mogelijkheid dat door het gebrek aan beschikbaar onderzoeksmateriaal de resultaten van het PWC-onderzoek in de praktijk anders uit zouden pakken. Bovendien viel het niet uit te sluiten dat er andere posten zouden worden ontdekt, die niet in het akkoord waren opgenomen.

Afgesproken werd dat van de 50 miljoen gulden een bedrag van 5 miljoen zou worden afgezonderd voor onderbouwde claims op de niet uitgekeerde creditgelden. Dit bedrag werd door zowel NVB als CJO voldoende geacht om alle eventueel te verwachten claims te honoreren. De afhandeling van deze claims zou in handen komen van een speciaal voor dit doel op te richten stichting. Claims op de bankkluisjes en de Puttkammer kwestie zouden in andere stichtingen moeten worden ondergebracht. Verreweg het grootste deel van de 50 miljoen zou ten behoeve komen aan

individuele Joodse vervolgingsslachtoffers in het algemeen. Naast het financiële gedeelte werd afgesproken een gedenkplaat aan te brengen op het voormalige Lirogebouw in Amsterdam waarin thans een filiaal van de ABN-AMRO is gevestigd. Vanuit dit gebouw werd tijdens door de bezetter de roof van de Joodse bezittingen gecoördineerd.

Hoewel deze overeenkomst al in april werd bereikt duurde het nog enige tijd eer het werd getekend en openbaar gemaakt. Op voorstel van SPI werd de overeenkomst 'bevroren' tot het moment dat met de banken, tijdens WO II belangrijke spelers op effectenmarkt, ook een overeenkomst was gesloten over hun verantwoordelijkheid en misdragingen op dit gebied.

Effectenvraagstuk

De misdragingen van de banken, in hun hoedanigheid als leden van de toenmalige Vereniging voor de Effectenhandel (VvdE), staan helder beschreven in het rapport van de Commissie Scholten. Tijdens de oorlog nam de VvdE het initiatief voor het verhandelen op de beurs van effecten die Joden hadden moeten afstaan. Na de oorlog weigerde de VvdE openheid van zaken te geven over deze transacties waardoor het voor de voormalige Joodse effectenbezitters moeilijk was een claim in te dienen. In 1953 werd een regeling getroffen waarin 90 procent van de schade werd vergoed. Verreweg het grootste deel van deze vergoeding werd overigens niet door de VvdE betaald, maar door de Nederlandse Overheid. De overige 10 procent vertegenwoordigde in 1953 een waarde van 12 miljoen gulden. Het CJO meende dat dit nominale bedrag het uitgangspunt van de onderhandelingen diende te zijn. De Commissie Scholten stelde echter dat met de regeling van 1953 het rechtsherstel m.b.t. effecten in materiële zin uiteindelijk bevredigend

was verlopen en dat er geen aanleiding was het rechtsherstel over te doen. Wel deed Scholten de aanbeveling aan de VvdE en zijn opvolger, de Amsterdam EXchanges (AEX), om de huidige maatschappelijke vertegenwoordigers van de voormalige effectenbezitters te horen over onder meer een financiële regeling. Deze conclusie en aanbeveling was voor de VvdE/AEX aanleiding om tijdens de eerste ontmoeting met het CJO in februari van het verslagjaar een aanbod te doen van 8 miljoen gulden. Voorts werd er gesproken over een advertentie waarin de beurs zijn spijt zou betuigen over haar gedrag tijdens en na de oorlog. Deze advertentie zou in nationale en internationale kranten geplaatst dienen te worden. Het CJO legde het plan op tafel om een populaire goed leesbare uitgave te verzorgen van het effectenhoofdstuk van het rapport van de Commissie Scholten. Dit plan werd mede ingegeven door signalen vanuit het ARV. Wel stelde het CJO dat dit pas verwezenlijkt kon worden nadat over de financiële component van de onderhandelingen een akkoord zou worden bereikt. Een dergelijke overeenkomst leek in februari nog ver weg, aangezien de geboden 8 miljoen voor het CJO volstrekt onaanvaardbaar was.

Net als bij de onderhandelingen met de overheid stelde het CJO alleen te willen praten over een onderbouwde berekening, waarbij de schade die was ontstaan bij de regeling van 1953 (het hierboven genoemde bedrag van 12 miljoen gulden) het uitgangspunt was en waarbij de te kiezen oprentingsfactor(en) de inzet van de onderhandelingen diende te zijn. Het zou echter nog maanden van onderhandelingsronden duren eer de beurspartijen dit principe zouden accepteren.

Toenadering WJC

In het voorjaar deed zich een aantal processen voor die de onderhandelingen in toenemende mate zouden beïnvloeden. In tegenstelling tot voorheen presenteerde de SPI zich als een zelfstandige partij. Daarbij onderhield de SPI nauwe contacten met het World Jewish Congress (WJC) in Israel en de Verenigde Staten. Voor het CJO waren deze contacten minder vanzelfsprekend, onder meer vanwege het onredelijke standpunt dat het WJC had ingenomen inzake het in 1999 gesloten akkoord tussen het Verbond van Verzekeraars en het CJO over de afwikkeling van na de oorlog niet-uitbetaalde verzekeringen. Dankzij bemiddeling van SPI werd tijdens een bezoek van drs R.M. Naftaniel en drs R.J. Wurms aan het WJC-kantoor in Jeruzalem de relatie tussen het WJC en het CJO verbeterd.

De onderhandelingen werden in binnen- en buitenland nauw gevolgd. Naarmate een overeenkomst uitbleef, nam de aandacht van de media toe en kwamen er van verschillende kanten reacties. Zo bood Minister Zalm aan een bemiddelende rol te willen spelen en voerde het WJC de druk op door te dreigen met het dwarsbomen van activiteiten van Nederlandse financiële instellingen op de Amerikaanse markt. Openlijk werd gesproken over het belemmeren van de voorgenomen samenwerking tussen de New York Stock Exchange en Euronext (een samenwerkingsverband van een aantal Europese beurzen waaronder de AEX) en de overname van een Amerikaanse verzekeringsmaatschappij door de ING-bank.

Accountantsrapport

Hoewel er maanden lang nauwelijks wezenlijke vooruitgang werd geboekt deden zich aan de onderhandelingstafel in Nederland een aantal ontwikkelingen voor. Vanaf eind april nam NVB-directeur

Blocks deel aan de gesprekken, hetgeen door het CJO zeer op prijs werd gesteld aangezien de banken de belangrijkste leden waren geweest van de VvdE en derhalve door het CJO werden beschouwd als voornaamste verantwoordelijken. Begin mei ontving de heer Blocks mandaat van de ABN-AMRO en de ING om de onderhandeling te voeren.

Ondertussen had het CJO een accountantsrapport laten opstellen waarin het nominale bedrag van 12 miljoen werd omgerekend naar de huidige waarde en daardoor uitkwam op 505 miljoen gulden. Het rapport bevatte een aantal aannames die belangrijke gevolgen hadden voor de te hanteren vermenigvuldigingsfactoren. Het CJO was bereid deze aannames ter discussie te stellen en gaf daarmee aan zich niet te willen vastleggen op het bedrag van 505 miljoen.

Tijdens een gesprek op 5 juni vond een belangrijke doorbraak plaats. Voor het eerst toonden de banken zich bereid om het nominale schadebedrag van 12 miljoen gulden te erkennen als uitgangspunt voor een overeenkomst. De beurspartijen koppelde daaraan vast dat een arbitragecommissie zich zou buigen over de oprentingsfactor die het eindbedrag zou bepalen. Bovendien stelden de banken dat zij alleen verantwoording wilden dragen voor het aandeel in de schade dat zijzelf en hun rechtsvoorgangers op de beurs hadden aangericht. Naast de banken waren er ook andere commissionairs en hoeklieden lid geweest van de VvdE. Deze hadden echter geen rechtsopvolgers waardoor het onmogelijk zou worden de door hen aangerichte schade vergoed te krijgen. Voor CJO en SPI waren deze voorwaarden onacceptabel en een akkoord leek daardoor, ondanks de stap in de goede richting, op korte termijn nog niet in zicht.

Akkoord

Zoals eerder gesteld kwamen de onderhandelingen meer in meer in een internationaal daglicht te staan. Hoewel er geen formele rol was weggelegd voor enige Amerikaanse organisatie, kan achteraf gesteld worden dat de tweede grote doorbraak plaatsvond in New York. Op 12 juni had een vertegenwoordiger van het Hevesi Committee, een groep van leidende personen uit de Amerikaanse financiële wereld onder leiding van de comptroller van de stad New York Alan Hevesi, een gesprek met een delegatie van de ING. Tijdens dit gesprek accepteerde de ING een oprentingsfactor van 22 die ook voor de verzekeringsovereenkomst uit 1999 had gegolden. Toen drie dagen later in Nederland een volgende onderhandelingsronde plaatsvond zweefde dit resultaat boven tafel. Vastgesteld werd dat factor 22 sowieso onjuist was omdat dit getal uitging van het nominale verzekeringsbedrag uit 1945, terwijl voor de effecten gerekend diende te worden vanaf 1953.

Na enkele gecompliceerde verschuivingen in de aannames van het accountantsrapport werd uitgekomen op een onderbouwd bedrag van omstreeks 240 miljoen gulden welk ter afronding werd opgehoogd tot 264 miljoen. Dit bedrag was inclusief de schade aangericht door VvdE-leden zonder rechtsopvolgers. De beurspartijen namen dus ook de verantwoording voor dit deel van de schade. Laat op de avond van de 15^e juni werd na maanden van moeizame gesprekken een principeakkoord getekend. Op 13 juli volgde de formele ondertekening van de vaststellingsovereenkomst waarin ook de afspraken over de banktegoeden werden geïncorporeerd. Kort nadat het resultaat over het bereikte akkoord bekend werd gemaakt kondigde de Nederlandsche Bank aan over te gaan tot betaling van een opererend bedrag van 120.000 gulden. Maanden daarvoor had het CJO met

de Nederlandsche Bank een afspraak gemaakt over dit zogenaamde “geld van afwezig”.

De vaststellingsovereenkomst werd enerzijds getekend door de beurspartijen - NVB, VvdE in liquidatie en de AEX- en de Joodse partijen -CJO, SPI en ARV- terwijl het WJC door middel van een brief liet weten in te stemmen met het bereikte resultaat. Drs R.M. Naftaniel en Mr E.J. Numann hadden namens het CJO de voornaamste inbreng aan de onderhandelingstafel, daarbij geadviseerd door de heer C. van Gent. Voor de SPI had naast de heer A. Roet ook vice-voorzitter Ph. Staal zich nadrukkelijk gemanifesteerd. De SPI-vertegenwoordigers lieten zich adviseren door Mr A. Kasdorp. Voor het ARV gold dat net als bij de onderhandelingen met de regering, de heer M. Gelber zich een constante factor had getoond.

Op verzoek van de Joodse partijen werd overeengekomen dat een deel van de 264 miljoen zou worden gereserveerd voor individuele gedocumenteerde effectenclaims. Het grootste deel van de 264 miljoen, zo werd afgesproken, zou echter ten goede komen aan individuele Joodse vervolgingsslachtoffers in het algemeen. In augustus werd in een aantal Nederlandse, Israëliëse en Amerikaanse kranten de spijtbetuiging geplaatst waarin de onrechtvaardige opstelling van de VvdE tijdens en na de oorlog werd toegegeven. Tevens maakte de afspraak over de publicatie van een toegankelijk boek over de hoofdlijnen van het effectenrechtsherstel deel uit van de overeenkomst. De uitwerking van de meeste punten uit de Vaststellingsovereenkomst zou niet in het verslagjaar worden volbracht. In de tweede helft van 2000 werd alle aandacht gericht op een zo snel mogelijke opzet van een apparaat dat zich zou gaan bezig houden met de verdeling van de gelden die ter beschikking stonden voor de “algemene” uitbetalingen aan indi-

viduele Joodse vervolgingslachtoffers. Het opzetten van de stichtingen voor gedocumenteerde banken- en effectenclaims werd daaraan ondergeschikt gemaakt.

VERDELING

De afronding van de laatste onderhandelingen luidde een nieuw tijdperk in voor het CJO-bestuur. Dr H.A. Markens, die begin 2000 was gekozen tot voorzitter trad af en nam zijn plaats als bestuurslid weer in. Drs R.M. Naftaniel gaf aan dat voor hem het moment was gekomen een punt te zetten achter zijn taak als woordvoerder van het CJO. Wel bleef hij aan als bestuurslid. Drs R.J. Wurms, tot dan toe vice-voorzitter, werd de nieuwe voorzitter en tevens woordvoerder. Drs J. Sanders nam de plaats in van vice-voorzitter.

Twee werkgroepen

Lang voordat de handtekeningen werden geplaatst onder de vaststellingsovereenkomst waren de discussies over de verdeling van het restitutiegeld in volle gang. Reeds in 1999 was een plan van het CJO besproken om belanghebbenden middels een referendum te raadplegen over de besteding van de gelden. Dit idee werd om diverse redenen door de organisaties van het ARV stellig afgewezen en verdween van tafel. Van meet af aan adviseerde het ARV de verdelingsstructuur zodanig in te richten dat individuele oorlogsoverlevenden het voornaamste deel van de restitutie-gelden zouden ontvangen en dat een veel beperkter deel zou toevallen aan collectieve Joodse doelen. In april 2000 presenteerde het ARV een schriftelijk advies waarin een aanzet werd gegeven voor dit principe. De makers namen op het verzoek van het CJO plaats in de Werkgroep Verdeling Joodse Tegoeden welke onder lei-

ding kwam te staan van drs H.G. Vuijsje, directeur van Joods Maatschappelijk Werk (JMW) en adviseur van het CJO. De werkgroep, waarin ook vertegenwoordigers van SPI een plaats kregen, kreeg de belangrijke, maar ook zware opdracht om de ideeën van het eerste ARV-advies uit te werken in een concreet verdelingsplan, waarin tevens de criteria voor rechthebbenden zouden worden vastgelegd.

Onder leiding van Mr F. Ensel werd een tweede werkgroep geformeerd, genaamd Werkgroep Organisatorische Voorbereiding Verdeling Tegoeden WO II. Deze werkgroep had als opdracht een raamwerk te creëren voor het verdelingsapparaat. Centraal daarbij stond dat individuele rechthebbenden straks op een duidelijke en zo eenvoudige mogelijke wijze aanvragen konden indienen die efficiënt en soepel zouden kunnen worden afgehandeld. Complicerende factor daarbij was dat de gelden afkomstig van de overheid gescheiden dienden te zijn van de gelden afkomstig uit de private sector (gelden van de verzekeringen, banken en beurs). Tevens diende de werkgroep een voorstel te doen voor de bestuurlijke structuur voor het onderbrengen van de te verdelen collectieve gelden.

Voor beide werkgroepen gold dat er haast was geboden bij het presenteren van hun eindrapport. Er werd naar gestreefd de plannen nog voor het zomerreces van de Tweede Kamer voor te leggen. De planning gaf voorts aan dat nog voor de jaarwisseling de eerste uitbetalingen zouden worden voldaan. De voortgang van beide werkgroepen werd nauwlettend in de gaten gehouden door CJO, SPI en ARV. Tussentijdse rapportages leidden niet zelden tot intense discussies. Met name de kwesties die speelden binnen de Werkgroep Verdeling Joodse Tegoeden gaven aanleiding tot het voeren van diepgaande gesprekken en het schrijven van analyserende notities.

Principiële standpunten werden afgewogen tegen gevoelens van rechtvaardigheid en praktische haalbaarheid. Daaruit vloeide een scala aan mogelijke uitkeringscriteria voor individuen voort. De mogelijkheden werden binnen het CJO-bestuur uitgebreid aan de orde gesteld. De grote keuze uit alternatieven leidde ertoe dat er binnen het CJO vele verschillende meningen te beluisteren vielen over de uiteindelijk te kiezen criteria. Binnen de SPI en het ARV was dit niet anders. Binnen het ARV liepen de meningen zelfs zodanig uiteen dat drie van de negen organisaties zich terugtrokken. De werkgroep slaagde er ondanks dit alles in voor het zomerreces een verdelingsplan af te ronden dat de instemming kreeg van CJO, SPI en ARV. In de maanden erna zouden evenwel nog enkele aanpassingen worden gemaakt.

Uiteindelijk werd de belanghebbende – de in plaats van rechthebbende gebruikte term – als volgt gedefinieerd:

- a) de natuurlijke personen, geboren vóór 8 mei 1945 uit ten minste één Joodse ouder en twee Joodse grootouders aan de kant van de betreffende ouder, alsmede
- b) de natuurlijke personen, geboren vóór 8 mei 1945, die wegens hun Joods-zijn in of vanuit Nederland zijn vervolgd dan wel beroofd, voor zover deze onder a) en b) bedoelde personen gedurende de periode van de Tweede Wereldoorlog enige tijd woonplaats binnen het Koninkrijk in Nederland hadden en op 8 mei 1945 nog in leven waren.

Voorts konden ook plaatsvervangers van belanghebbenden een aanvraag indienen. De definitie van plaatsvervangers kwam er als volgt uit te zien:

“de nog in leven zijnde weduwe of weduwnaar en kinderen van dié belanghebbende, die is overleden voordat hij/zij een aanvraag heeft ingediend, voorzover de weduwe of

weduwnaar en/of de kinderen zelf geen belanghebbende zijn.”

Voor plaatsvervangers gold dat zij het geldbedrag waarop de overleden belanghebbende recht gehad zou hebben, moesten delen met eventuele andere plaatsvervangers van dezelfde rechthebbenden. Het geldbedrag was voor iedere belanghebbende even groot. Gesproken werd over een portie of unit. Plaatsvervangers die het geldbedrag met medeplaatsvervangers moesten delen kwamen in aanmerking voor een zogenaamde deelunit. In een niet onbelangrijke randbepaling werd vastgelegd dat geen van de aanvragers, belanghebbende noch plaatsvervanger, meer dan één unit kon ontvangen. In het najaar zou de hoogte van een unit worden vastgesteld op fl. 14.000. Dit bedrag was de uitkomst van een deling van het beschikbare bedrag voor individuele uitkeringen door het geschatte aantal personen dat recht had op een unit. Deze schatting was gebaseerd op een raming van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut, dat op verzoek van het CJO in september een rapport uitbracht.

Naast beslissingen over de criteria adviseerde de Werkgroep Verdeling Joodse Tegoeden over de verhouding tussen gelden die ter beschikking zouden komen aan individuen en aan doelen t.b.v. van de Joodse infrastructuur, ook wel collectieve doelen genoemd. Afgesproken werd dat minimaal 10 procent en maximaal 20 procent van de beschikbare gelden ten gunste zouden komen voor de collectieve doelen. Met beschikbare gelden wordt hier bedoeld het totaalbedrag van alle akkoorden tezamen minus de bedragen die zijn afgezonderd voor de (op te richten) stichtingen, zoals die voor de verzekerings-, banken- en effectenclaims. Of het percentage van 20 procent gehaald zal worden is vooral afhankelijk van de mate waarin belanghebbenden en

plaatsvervangers hun units daadwerkelijk opvragen.

De werkgroep gaf in zijn eindrapport geen oordeel over de verdeling van de collectieve gelden tussen Nederland en Israël. De werkgroep volstond met de opmerking dat CJO en SPI dit punt op basis van objectieve gegevens uit diende te discussiëren. Na het verschijnen van een aantal nota's en het voeren van een aantal gespreksronden vonden de besturen van SPI en CJO elkaar in de verdeelsleutel 26 procent voor Israël en 74 procent voor Nederland.

Maror

De hiervoor genoemde definities van belanghebbenden en plaatsvervangers werden onderdeel van een uitgebreid uitkeringsreglement dat in de zomer en het najaar werd opgesteld en ingepast in het bestuurlijke raamwerk dat inmiddels door de WOVVT was opgesteld. Het uitkeringsreglement zou gaan gelden voor twee nieuwe stichtingen die in december het licht zagen: de Stichting Maror-gelden Overheid (SMO), verantwoordelijk voor de van de overheid afkomstige restitutiegeden en de Stichting Individuele Maror-gelden (SIM), verantwoordelijk voor gelden afkomstig uit de private sector bestemd voor individuele uitkeringen. Om het voor de aanvragers niet node-loos ingewikkeld te maken diende een personele unie het aanspreekpunt te worden voor beide stichtingen. Op de tekentafel van de WOVVT werd de toekomstige verweving tussen kamer I van de SMO wellicht het best geïllustreerd door de opmerking dat het voor de hand lag bestuursleden van de SIM tevens te benoemen in de Kamer voor individuele uitkeringen van de SMO. Op dat ogenblik waren de afkortingen SIM en SMO overigens nog niet in gebruik.

De naam Maror, voorgesteld door CJO-secretaris drs J. Sanders, behoeft enige uitleg. Maror is een acroniem dat staat voor **M**orele **A**ansprakelijkheid **R**Oof en

Rechtsherstel. Dat het CJO de regering moreel aansprakelijkheid heeft gesteld voor de gebreken bij het rechtsherstel werd reeds in het eerste gedeelte van dit verslag naar voren gebracht. Voor de roof van de bezittingen was de Duitse bezetter verantwoordelijk, maar gezien de collaboratie van belangrijke groepen van de Nederlandse samenleving mag zeker ook gesproken worden over een zekere mate van morele medeverantwoordelijkheid van de Nederlandse Overheid. De rapporten van o.a. de commissies Scholten en Van Kemenade zijn onder de titel 'Roof en Rechtsherstel' uitgebracht. In de Joodse traditie is Maror een bitter kruid dat herinnert aan bittere tijden, met name aan de slavernij van het Joodse Volk in Egypte. Ieder jaar tijdens de viering van het Joodse Paasfeest, de bevrijding van deze slavernij, resulterend in de uittocht uit Egypte, wordt het gegeten.

De SMO zou de leidende rol gaan vervullen bij de verdeling van de gelden. De stichting werd onderverdeeld in drie kamers, waarvan kamer I belast werd met de individuele uitkeringen, kamer II met de collectieve gelden voor Nederland en kamer III voor collectieve gelden voor Israël. Gezien de hoge prioriteit van de individuele uitkeringen en het vele werk dat gepaard ging met de voorbereiding hiervoor kon in 2000 nog geen invulling worden gegeven aan de kamers II en III. Aan de kant van de private gelden werd voor de individuele uitkeringen de reeds eerder genoemde SIM opgericht. Tevens voorzag de WOVVT in het plan twee stichtingen op te richten voor de collectieve gelden voor Nederland en Israël. Met het oog op de verdeling van de collectieve gelden trad een groot aantal Joodse organisaties met elkaar in contact en namen het initiatief tot het formeren van het Platform Infrastructuur Nederland (PIN). In de tweede helft van het verslagjaar vond een aantal oriën-

terende gesprekken tussen vertegenwoordigers van het PIN en bestuursleden van het CJO. Tijdens de gesprekken bleken beide partijen de intentie te hebben om in gezamenlijk overleg voorbereidingen te treffen voor de verdeling van de collectieve gelden. Gezien de al eerder genoemde prioriteit van de individuele verdeling werd in 2000 nog geen begin gemaakt met deze voorbereidingen.

De invulling van de bestuursposten van de SIM en de SMO was een zaak die in het najaar geruime tijd op de CJO-agenda stond. Het CJO raadpleegde meermalen het ARV voor namen van potentiële bestuurders. Van meet af aan had het CJO duidelijk gemaakt dat de verdelingsstichtingen onafhankelijk dienden te zijn. Het achtte het daarom onwenselijk eigen bestuursleden naar voren te schuiven voor bestuursfuncties binnen de verdelingsstichtingen. Anderzijds kon en wilde het CJO niet om zijn verantwoordelijkheid heen zorg te dragen voor het benoemen van capabele bestuurders. Een verantwoordelijkheid die werd gedeeld met de SPI. Daarbij diende overigens voor wat betreft de posities binnen de SMO de Minister van Financiën zijn goedkeuring te geven aan de benoemingen. Formeel en informeel werden kandidaten die in ruime mate voldeden aan opgestelde profielschetsen gepolst. Voor de functie van voorzitter van de SMO werd in drs M.R. van der Heijden, burgemeester van Zandvoort, de meest geschikte persoon gevonden. Voor de SIM gold dit voor de heer J.S. Koekoek.

Begin december werd tijdens een receptie op het Ministerie van Financiën de SMO officieel geïnstalleerd door Minister Zalm. Bij die gelegenheid voerden namens CJO, SPI en ARV drs R.J. Wurms, de heer A. Roet en drs E.T. van Praag het woord. Met de installatie werd het startsein gegeven voor de aanvraag- en uitbetalingsprocedures van de individuele uitkeringen. De op-

dracht voor de uitvoering van deze procedure was verstrekt aan KPMG Management Services. Om aanvragers zoveel mogelijk tot dienst te zijn, werd voorzien in een aantal informatiediensten, zoals een website en in Nederland en Israël gevestigde telefonische helpdesks. Bovendien werd een informatiepakket samengesteld dat werd meegezonden bij de aanvraagformulieren. Hoewel duidelijk was dat de verificatie van de gegevens van vele aanvragers de nodige tijd en moeite zou vergen, slaagde het Bureau Maror-gelden, het uitvoerend orgaan van de SMO en de SIM, erin nog net voor de jaarwisseling de eerste uitbetalingen te doen.

UITVOERING WERK

In het verslagjaar hadden de volgende personen zitting in het CJO-bestuur:

- namens het Portugees-Israëlitisch Kerkgenootschap: ing. D.Ph. Cohen Paraira (tot 1 februari vice-voorzitter, daarna bestuurslid),
- namens de Stichting Joods Maatschappelijk Werk: ir H.N. Hes (tot 1 februari bestuurslid, daarna penningmeester),
- namens het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap: dr H.A. Markens (tot 1 februari bestuurslid, vervolgens tot 3 juli voorzitter en vanaf die datum weer bestuurslid),
- namens het Centrum Informatie en Documentatie Israel: drs R.M. Naftaniel (bestuurslid),
- namens het Verbond van Liberaal-Religieuze Joden in Nederland: Mr E.J. Numann, (tot 1 februari voorzitter, vervolgens bestuurslid),
- namens het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap: drs J. Sanders (secretaris gedurende het gehele verslagjaar en vanaf 3 juli tevens vice-voorzitter),

-
- namens de Federatie Nederlandse Zionisten: drs R.J. Wurms (tot 1 februari penningmeester, vervolgens tot 3 juli vice-voorzitter en vanaf die datum voorzitter).

In 2000 hield het bestuur 39 plenaire vergaderingen die merendeels plaatsvonden in het gebouw van de Liberaal Joodse Gemeente in Amsterdam. Tevens werden er vier telefonische vergaderingen gehouden, werd er zes maal plenair vergaderd met het ARV en één maal met ARV en SPI gezamenlijk. Gezien de grote toename van het aantal vergaderingen (in 1999 was het aantal beperkt tot 11) werd, op freelance basis, een notulist aangetrokken. Het bestuur liet zich in de periode van de onderhandelingen met de overheid en banken/beurs bijstaan door de heer C. van Gent. Voor het verdelingsvraagstuk was drs H.G. Vuijsje een essentiële adviseur. Mr A. Kasdorp woonde als adviseur van SPI eveneens een groot aantal vergaderingen bij.

Het bestuur werd bij zijn werkzaamheden ondersteund vanuit het in 1999 opgerichte Projectbureau Roof & Restitutie. Behalve het geven van ondersteuning fungeerde het bureau nagenoeg het gehele jaar als telefonisch voorlichtingspunt. In de zomer werd hiervoor een speciale voorlichtingsmedewerker in dienst genomen. In september werd een bulletin uitgebracht en op ruime schaal verspreid. In december werd onder ruim 2.000 belangstellenden die zich in de loop van 1999 en 2000 bij het CJO hadden gemeld een brief verspreid waarin de aandacht werd gevestigd op de oprichting van de Maror en waarin werd uitgelegd hoe mensen een uitkering konden aanvragen.

DIVERSE AANGELEGENHEDEN

De deelname van de ultrarechtse “Vrijheidspartij” in de Oostenrijkse regering in februari 2000 stemde het CJO tot intense bezorgdheid. Door steun te geven aan nationale en internationale demonstraties gaf het CJO blijk van deze bezorgdheid. Tevens werd een persbericht verspreid waarin de Nederlandse regering werd opgeroepen de contacten met de Oostenrijkse regering te bevriezen.

Eveneens met grote bezorgdheid werd kennis genomen van de uitkomst van de rechtszaak tegen dertien Iraanse Joden. Tien van hen werden zonder enig overtuigend bewijs veroordeeld tot gevangenisstraffen van 4 tot 13 jaar wegens spionage. Een CJO-delegatie besprak de kwestie met Minister Van Aartsen van Buitenlandse Zaken. Tevens werd door middel van een brief aan de Iraanse ambassadeur in ons land erop gewezen dat het CJO de vonnissen beschouwt als een ernstige schending van de mensenrechten. In hoger beroep werd strafvermindering gegeven.

Vermeldenswaardig zijn de contacten die werden aangehaald tussen het CJO en niet-Joodse organisaties. Met de Rooms-Katholiek Bisschoppenconferentie werd gecorrespondeerd over het “mea culpa” van Paus Johannes Paulus II. In deze schuldbekekenis vraagt de paus o.a. vergiffenis voor het door de leden van de kerk veroorzaakte lijden van het Joodse volk. Met Moslimorganisaties werd overleg gevoerd n.a.v. de geweldsuitbarsting in Israël en de Palestijnse gebieden. In een gezamenlijke verklaring werden de achterbannen opgeroepen rust en kalmte te bewaren om de goede verhoudingen tussen de geloofsgeenschappen in Nederland niet te schaden.

Naar aanleiding van het uitbreken van de tweede intifada vond in oktober solidariteitsbijeenkomst plaats in het Haagse Congresgebouw. Naast ex-premier Peres van Israël, hield ook CJO-voorzitter Wurms een toespraak.

In het najaar werd een overeenkomst getekend tussen de World Jewish Restitution Organization en het CJO over de uitvoering van de regeling 'Needy Victims of the Shoa' in Nederland. Het gaat hier om geld dat vanuit Zwitserland op humanitaire gronden beschikbaar is gesteld t.b.v. slachtoffers van de Sjoa die thans op een minimum inkomen leven. In de overeenkomst werd opgenomen dat de feitelijke uitvoering, te starten in 2001, zou worden uitbesteed aan de Pensioen en Uitkerings-Raad onder supervisie van het CJO.

Amsterdam, februari 2002

EPILOOG

Uit dit verslag is naar voren gekomen dat, de vele inspanningen in 2000 ten spijt, een groot aantal werkzaamheden nog niet gerealiseerd kon worden. Het gaat daarbij om de oprichting van de individuele claimstichtingen voor banktegoeden en effecten, de (publiekrechtelijke) Stichting Joods Humanitair Fonds en de Stichting voor collectieve Joodse doelen in Nederland/Kamer II van de SMO. Voorts zal de voortgang van het werk van de Commissie Herkomst Gezocht (Commissie Ekkart), welke onderzoek doet naar de herkomst van kunstvoorwerpen die na de Tweede Wereldoorlog uit Duitsland zijn teruggevoerd en nu in beheer zijn bij de Nederlandse Staat met meer dan gemiddelde belangstelling worden gevolgd. Het CJO sloot het verslagjaar dan ook af in de wetenschap dat restitutieaangelegenheden in het nieuwe jaar opnieuw de hoofdmoot zullen zijn van zijn activiteiten.

Drs R.J. Wurms, voorzitter
R.E. Vis, secretaris

Bijlage 1: overzichtstabel van de opbouw van ontvangen gelden en de verdeling

	Opbouw	Verdeling
Overheid	£400.000.000	
Ten bate van Stichting Joods Humanitair Fonds:	(£50.000.000)	
		£350.000.000
Verbond van Verzekeraars	£50.000.000	
Reservering individuele juridisch bewijsbare claims	(£20.000.000)	
Digitaal Monument	(£5.000.000)	
		£25.000.000
Nederlandse Vereniging van Banken	£50.000.000	
Reservering individuele juridisch bewijsbare claims	(£5.000.000)	
		£45.000.000
Vereniging voor de Effectenhandel en AEX	£264.000.000	
Reservering individuele juridisch bewijsbare claims	(£100.000.000)	
		£164.000.000
Beschikbaar ter verdeling		£584.000.000
Te verdelen over collectieve doelen (10%)		(£58.400.000)
Te verdelen individuele uitkeringen (90%)		£525.600.000
Verwacht aantal porties (Nidi-onderzoek)		31.723
Onzekerheidsmarge van 15%		4.758
Totaal aantal porties		36.481
'Te verdelen individuele uitkeringen' gedeeld door totaal aantal porties		£14.408
Eerste betaling per belanghebbende		£14.000

Bijlage 2: overzicht deelnemende organisaties CJO, SPI en ARV in 2000

CJO: Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap (NIK)
Verbond van Liberaal-Religieuze Joden in Nederland
Portugees-Israëlitisch Kerkgenootschap (PIK)
Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI)
Federatie Nederlandse Zionisten (FNZ)
Joods Maatschappelijk Werk (JMW)

SPI: Ajalah
Beth Juliana
Beth Joles
Elah
Instituut voor onderzoek geschiedenis Nederlandse Joden
Instituut voor opsporing WOII tegoeden
Irgoen Olei Holland (IOH)
Jad Davids
Stipendium Fonds

ARV: Committee of Former Dutch Holocaust Survivors (CFDHS)*
Vereniging het Ondergedoken Kind (HOK)*
Vereniging Joodse OorlogsKinderen (JOK)
Nederlands Auschwitz Comité
Pressiegroep Afwikkeling Joodse Oorlogsclaims (PAJO)
Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Onteigend Joods Bezit 1940-1945 (SWOOJB)
Verbond Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers (VBV)*
Vereniging 'Het Verloren Transport'
Vereniging Joodse Naoorlogse Generatie (JONAG)

* uitgetreden in juni 2000